

Diakoniabarometri 2016

Diakonian tutkimuksen päivä 14.11.2016

DTS
Diakonian
tutkimuksen seura

**KIRKON
DIAKONIA**
Oikeus ihmisarvoiseen
elämään

dti

Osaamisen ennakointi

- ▶ Kirkkohallitus ja Kirkon työmarkkinalaitos ovat toteuttaneet osaamisen ennakointia osana Kirkon työelämä 2020-hanketta.
- ▶ Vuosien 2014-2015 aikana ennakoinnin työpajoihin on osallistunut noin 370 kirkon työntekijää.
- ▶ Osaamisen ennakointi aloitettiin muutostekijöiden, tulevaisuuskuvioiden ja kaikille kirkon työntekijöille yhteisen osaamisen ennakoinnilla.
- ▶ Vuoden 2017 aikana aloitetaan erityisosaamisen sekä yhdistelmäosaamisen ennakointi.

Mitä kaikkien kirkon työntekijöiden tulisi osata vuonna 2030?

Eniten korostui (1) **vuorovaikutusosaaminen**, jonka sanoituksissa haettiin rohkeasti uusia ilmauksia. Sen ytimessä olivat läsnäoloon asettuminen, kuunteleminen ja dialogisuus. Vuorovaikutusosaaminen kytkeytyi saumattomasti kolmeen muuhun pääryhmään.

Se liitettiin tiiviisti (2) **teologiseen ja kirkon perustehtäväosaamiseen**. Erityisesti korostettiin kykyä uudistaa kirkon käyttämää kieltä. Siksi myös erilliset vuorovaikutustaidot (kirjoittaminen ja puhuminen) tulivat usein mainituiksi omina osaamisalueinaan.

Identiteettiosaaminen (3) rakentui taitoon yhdistää kirkon traditio ja arvot itsetuntemusosaamiseen. Keskeiseksi nähtiin taito työstää sekä ammatillista että kristityn identiteettiä suhteessa muuttuvaan maailmaan, kirkon itseymmärrykseen ja erilaisten ihmisten kohtaamiseen. Vahva identiteettiosaaminen mainittiin usein muutos- ja uudistumisaosaamisen edellytyksenä.

Organisaatio-osaamisen (4) perustana mainittiin usein toimintaympäristö-, innovatiivisuus- ja prosessiosaaminen. Keskeistä oli myös *seurakuntalais-* ja palveluosaaminen. Organisaatio-osaamiseen liitettiin sekä materiaalisia (esim. hankintaosaaminen) kuin sosiaalisia (esim. työyhteisöosaaminen) alueita.

Erityisosaaminen ja yhdistelmäosaaminen

Erityisosaaminen

- ▶ Jos kirkon työntekijöiden osaamista tarkastellaan kirkon ulkopuolelta, niin silloin kirkon työhön ja oppiin liittyvä osaaminen nähdään erityisosaamisena.
- ▶ Kirkon työntekijät sen sijaan näkevät sen geneerisenä eli kaikilta työntekijöiltä edellyttävänä (taso määräytyy tehtävien mukaan)
- ▶ Kirkon työntekijät näkevät erityisosaamisen määrittyvän säänneltyjen ammattien erityisosaamisen mukaan, sovellettuna kirkon tarpeisiin

Yhdistelmäosaaminen

- ▶ On mahdollisuus kirkolle, koska kaikkien koulutusasteiden koulutus muuttuu niin, että osaamisen yhdistelmiä on mahdollisuus tietoisesti muodostaa koulutusvaiheiden aikana. Joustavammin myös työuran aikana täydennyskoulutuksena.
- ▶ Diakonian sektorilla yhdistelmäosaaminen on mainittu kiinteästi liittyvänä säänneltyyn ammattin ydinosaamiseen.
- ▶ Yhdistelmätarvetta liittyy esim. arkkitehtuuri-, tekniseen ja tapahtumatuottamisen osaamiseen sekä luovien alojen osaamiseen.

Diakoniabarometri 2016

- ▶ Yhdeksäs Diakoniabarometri
- ▶ Toteuttajatahot ovat Diakonian tutkimuksen seura, Diakoniatyöntekijöiden Liitto sekä Kirkon diakonia ja sielunhoito
- ▶ Vastaajia 303, joista
 - ▶ diakoniatyöntekijöitä 287
 - ▶ diakonian teologeja 4
 - ▶ ilman pätevöittävää koulutusta 8
 - ▶ Neljä vastaajaa ei kertonut koulutustaastaansa.
- ▶ 21% ammattikunnasta (1 353 diakoniatyöntekijää). Erinomainen vastaavuus ammattikunnan rakenteen kanssa.

7 ajankohtaista teemaa

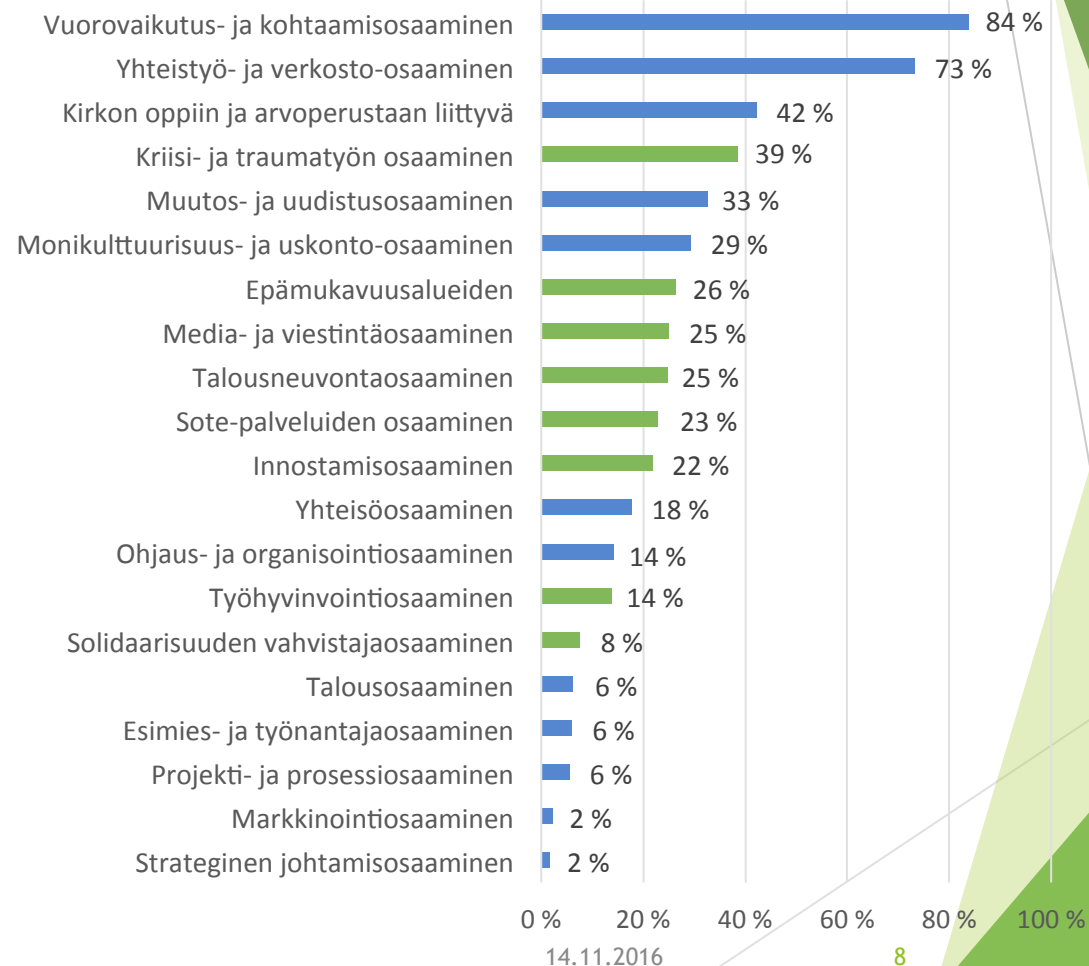
1. Huono-osaisten kohtaaminen
2. Yhteisötyö
3. Turvapaikanhakijoiden auttaminen
4. Diakoniatyöntekijöiden esikuvat
5. Tulevaisuuden osaamisen ennakointi
6. Diakonian työalajohtaminen
7. Työturvallisuus

Raportti on saatavilla maksutta verkosta

- ▶ Diakoniabarometri 2016 on julkaistu Kirkon tutkimuskeskuksen verkkojulkaisuna nro 45. Lyhytosoite sakasti.evl.fi/verkkojulkaisu45
- ▶ Raportin esipuhe, tulosten tiivistelmä ja johtopäätökset ovat sekä suomeksi että på svenska, tulosluvut suomeksi
- ▶ Raportista otettiin 1 000 kpl painos, joka jaettiin Kirkon diakonian päivien osallistujille sekä nyt Diakonian tutkimuksen päivän osallistujille. Lisäksi raportin ovat saaneet mm. piispat, kirkolliskokous, muutamat kirkkohallituksen työryhmät, ja dtl hallinto. Raportti löytyy ammattikirjastojen tietokannasta paperisena & verkkoversiona (DIAK & muutamat yliopistot)
- ▶ Verkkojulkaisuna julkaistiin myös englanninkielinen lyhyt katsaus keskeisiin tuloksiin. sakasti.evl.fi/verkkojulkaisu46
- ▶ Huomaa myös vuoden 2013 Diakoniabarometri. Linkit verkkojulkaisuihin (fi & en) sekä julkaisuesitelmiin on koottuna osoitteessa sakasti.evl.fi/diakoniabarometri

Diakoniatyö edellyttää laajaa kirjoa monenlaista osaamista s.66

- ▶ Kärjessä selkeä kaksikko:
 - ▶ vuorovaikutus & kohtaaminen
 - ▶ yhteistyö & verkosto
- ▶ Sen jälkeen 12 osaamisaluetta, joiden keskinäiset erot hyvin pieniä
- ▶ Tiedollisia / taidollisia, kuten kriisityö, monikulttuurisuus, viestintä, talousneuvonta, sote-palvelut
- ▶ Työotteellisia, kuten muutososaaminen, epä mukavuusalueiden sieto, innostaminen

Diakonian osaamistarpeita arvioidessa tulee kuunnella sisällön asiantuntijoita, s. 74

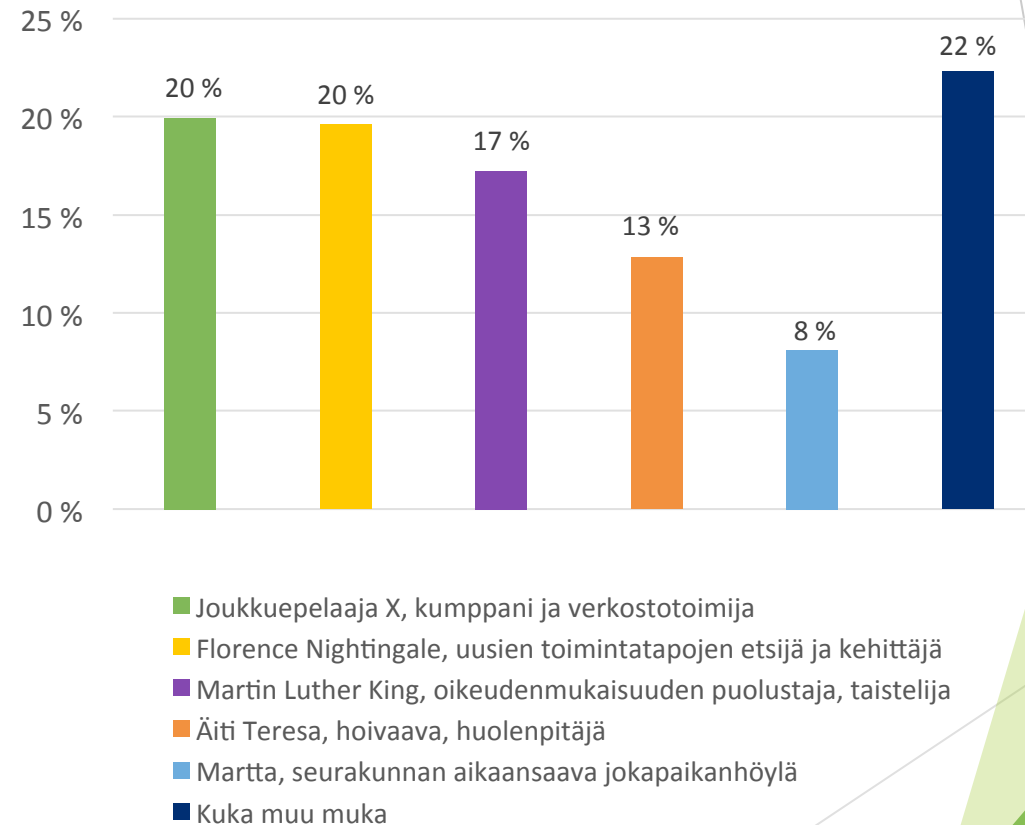

- ▶ Kirkon koulutuskeskus ja Kirkon työmarkkinalaitos ovat kartoittaneet tulevaisuuden osaamistarpeita
- ▶ Tulevaisuus näyttää olevan osittain katsojasta kiinni (pieni varaus myös kyselyteknisille eroille)
- ▶ Toki kaikki mainitut ovat tärkeitä, mutta kuinka tärkeitä? Kyse on mittakaavaeroista.
- ▶ Jos seurakuntatyö tai diakoniatyö ei ole sellaista, kuin luulisi, voisiko katsova tarkistaa, että näkee oikein?

Diakoniatyöntekijöiden esikuvat

s.61

- ▶ Mielikuva diakoniatyöstä saattaa vanheta tai kapeutua. Karitatiivinen diakonia on yksi tärkeä osa työtä, mutta ei ainoa tai edes vallitseva
- ▶ Diakoniatyöntekijöiden tavoitteena on olla verkostoituva oikeudenmukaisuutta puolustava joukkuepelaaja, joka rohkeasti kehittää uusia toimintamuotoja
- ▶ Vahva kristillinen identiteetti, osiossa ”Kuka muu muka” eniten mainintoja sai Jeesus.

Kiitos!

Titi Gävert

titi.gavert@evl.fi

050 3264 789

Kirkon diakonia ja sielunhoito
Usko hyvän tekemiseen

@tgavert

@kirkondiakonia

@tgavert

